

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.

Félévre 2 frt.

Égész évre . . . 4 frt.

Egyes szám: 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

«SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Budapest, VIII. kerület,
Röck-Szilárd-utca (ezelől
lött Bodzafa-utca) 4 sz.Kéziratokat vissza nem
küldünk.Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti, hegyvidéki turista-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a Budapesti Torna-Egylet“, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vivő-Egylet“, az „Érsekújvári Vivő- és Torna-Egylet“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egylet“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet“, a „Főv. Vivő-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet“, a „Makói torna-egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanizsi Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „Ó-Becsei kerékpár-Egylet“, az „Ó-Budai Torna-Egylet“, a „Pannonia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-Egylet“, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ és az „Ujvidéki kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“, a „Pápai korcsolya-egylet“, a „Torontál korcsolyázó- és hajós-egylet“, „Magyar sport-club“, „Szegedi kerékpár-egylet“, „Sportkedvelők köre“, „Veszprémi torna egylet“, „Tordai korcsolyázó-egylet“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

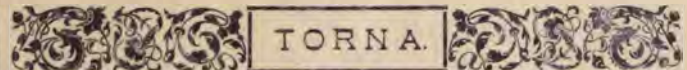
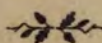
A hetedik év

elején, melyet lapunk ez évben fog betölteni, bizalommal fordulunk a magyar közönséghez erkölcsi és anyagi támogatásért.

A «Herkules» előfizetési ára: negyedévre 1 frt, félévre 2 frt, egész évre 4 frt. Ez összeg lapunk kiadóhivatalába (Budapest, Röck-Szilárd-utca 4) küldendő.

Ujjonnan belépő előfizetőink díjtalanul kapják a «Herkules» múlt évi karácsonyi diszszámát, mely

«Magyarország sportja írásban és képen» címmel a magyar sportélet élén álló egyének (Teleki Géza gróf, Nádasdy Ferencz gróf, Hegedüs Sándor, Károlyi Gyula gróf, Jósika Lajos báró, Busbach Péter, Mérő János Hieronymi Károly stb.) arcképével s dolgozataival és számos képpel diszitve jelent meg s melynek ára nem előfizetők számára 60 kr.

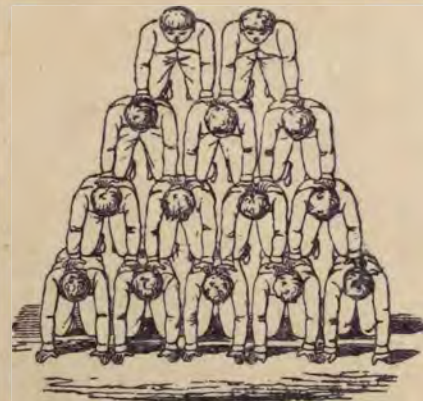

A pyramis.

(Csoport torna-gyakorlat.)

— Képpel —

A csoport-tornagyakorlatok egyik legmutatósbja a pyramis, melyet az iskola tornatermében ép úgy csinálhatnak a diákok, mint a tornaegyletek csarnokában a felnőtt tornászok.

E gyakorlat összealkotása nagyon egyszerű s miután rajzát is mellékelem, minden hosszadalmasabb magyarázatot feleslegesnek tartok.

A csoport legelső sorába a legerősebb tornászok választatnak ki s ezek «négykézlábra» állnak; ezeknek háttára aztán a második sor akként ül, hogy egygyel kevesebb tornász legyen a második sorban s így minden tornász a második sorból két első-sorbéli tornászra ne-

hezedik. Így alakítjuk följebb és följebb a sorokat, míg csak el nem készül a pyramis. — Képünk egy «csonka» pyramist ábrázol, a meunyiben a legfelső két tornászra még egy tornász nehezdedhetik s így teljes lesz a pyramis és az egész csoport háromszög alakot vesz föl.

A pyramis szétbontásánál ügyelni kell, hogy a felülről leugráló tornászok meg ne sértsék az alul levőket; e végből a szétbontást is előlegesen megállapított vezényszó mellett kell eszközölni.

Schwägerl Márton

cs. k. kapitány

Az erdélyi szász tornaegyletek.

A «Székely nemzet» írja a következő figyelemre méltó sorokat: A szász tornaegyletek összejevetelt rendeztek Segesvárt. A megjelentek a nagyszébeni, brassói medgyesi és segesvári tornaegyletek nevében határozatokat is hoztak. B határozatok mindenesetre érdekesek és a tornászati ügyének fejlesztésére nézve fontosak is; de nem értjük azt az exclusiv felfogást, hogy miért szükséges a tornászati nagyfontosságú kérdését nemzetiségi szempontból tárgyalni. Az erdélyi tornászegyesületek minden nemzetiségi divergenziától menten, bizonyára többre vinnék ennek a közérdekű ügynek fejlesztését, mintha csak egyik vagy másik nemzetiség szempontjából tekintetük az ügy. Nem vonjuk kétségbe, hogy az említett tornaegyesületek fejlettebbek, mint azok, melyek csak a közelmúltban keletkeztek; de éppen azért, mert «Turnvater Jahn» természetes s leginkább nyelvi okokból elébb talált követőkre a Barcaságon és a Cibin mellett: a tornászati fejlesztését szélesebb körben kell művelni. Egyébiránt a segesvári összejevetelen elhatározatot, hogy 1. az erdélyi szász tornaegyesületek szövetkezzenek egymás között; 2. előtornászok összejevetele előzze meg a szövetkezet létrejöttét; 3. az erdélyi szász városokban létező egyletek részvételével tornaünnepélyek rendeztesenek. Az első «Előtornászok összejevetele» Brassóban fog megtartatni az 1890-ik év pünkösdjé alkalmával.

A Debreczeni tornaegylet.

Kolozsvár, decz. 15.

A Debreczeni Torna-egylet működéséről szóló közgyűlési évi jelentés szépen és tartalmasan van megírva. Nincs benne frázis, de benne van a sport élet tanulságos leírása és ez elejétől végig nemcsak tagjai előtt, de előttünk is érdekessé teszi a jelentést, melynek midőn a végére jutunk, előttünk áll az egylet képe.

Mi többszörös okokból viseltetünk rokonszenvvel ez iránt az egészséges működésű egylet iránt. Egyik nagyon nyomós ok érdeklődésünk az, hogy bajnokunk, Borbély Gyurkának a testedző sport terén a működéshez, ebben az egyletben nyílt meg először a versenypálya. Második ok, mert klubunk a közelmúltban, több jelesen képzett erőt nyert ebből az egyletből.

A harmadik, mert nem valószínű, hogy a terv, hogy klubunk tagjai Kolozsvártól Debreczenig, egy kis gyalogkirándulás kedvéért, látogatást fognak a jövőben tenni a testvéregyletnél, a melynek tagjai ép oly nagy számban és jó kedvvel gyalognak, mint a K. A. C. tagok. Ez alkalomra aztán az önálló csoportot is lehetne kibővíteni és lelkesíteni, hogy egyesített erővel a szép magyar városban a sportügyet egy a köznapinál szebb testgyakorlati ünnepélyre előre vigyék.

A versenygyaloglásoknak nemcsak a leírása teljes, ha nem az időjárás és a talajviszonyok figyelembe vételével az eredményei is szépek s nincs kétségünk az iránt, hogy ha a verseny vagy május elején, vagy pedig a délutáni illetve esti idő-

ben tartatik, a propozíciók módosítása nélkül a kitűzött időn belül kivívja a bajnok jelöltséget Lévay Márton ur.

Különbö a versenygyaloglásoknak sikere s célja csak úgy van, ha a távolságok, mint a K. A. C.-ban fixiroztatnak (a K. A. C.-ban 30 km. a kezdőké nov.-ben, 60 km. a handieap verseny máj. elején, 120 km. a bajnoki verseny okt. elején) s így mód és alkalom nyújtatik a tagoknak kirándulások által a trainirozásra.

A jelzett két verseny kis és középtávolságnak felel meg s jövőre a bajnoki távot célszerű volna kikerekíteni vagy kerek 50-re, vagy összehasonlítás kedvéért 60-ra.

A versenygyaloglásokkal tovább menve kevésbé értjük a torna versenyek díjait. Mikép egyeztethető össze az ezüst és bronz érem adása pénz díjakkal? Mert vagy középiskolai növendékek a versenyzők s törekvésük jutalmául nyernék pénz díjat érem nélkül, vagy önálló amatőrök s akkor érmet vagy tiszt. ajándékot; pénzre azonban semmi körülmények között nem reflektálnak. Az általános szokás szerint a testgyakorlati sport-életben önálló amatőrök, ha pénzre versenyeznek itt, elveszítették a jogot amatőrökkel küzdeni egyebütt.

Az érmeiket melyeken az egylet czime s esetleg jelmondata rajta van, akkora nymbus veszi körül, hogy azzal oly pénzdíjat egybe kapcsolni, vagy azokat olyan versenyzőknek kitűzni, kik az érem erkölcsi értékét kellőképen méltányolni koruknál fogva még nem tudják, nem tartjuk célra vezetőnek.

Egyébiránt nem ismerve a viszonyokat mi tartózkodunk bírálatába bocsátkozni e derék egylet által osztott díjaknak. Lehetséges, hogy a versenyzők középiskolai növendékek s mint ilyeneknek a pénz díjak mellé nyomtatékul adatkat versenyérmek, melyek talán nagyobb szabásu ünnepélyeknél venni szokott pusztá emlék jelleggel bírnak.

Észrevételeink csupán abból a szempontból támadtak, mert látjuk, hogy a D. T. E.-ben mindazok a testgyakorlati ágak, a melyek a K. A. E.-ban műveltetnek, szorgalmasan fel vannak karolva, s így óhajtanók, ha a díjazás is olyan lenne, hogy a versenyeken alkalomadtán sokan egyleti tagok is részt vehessenek, mert ezzel lényegesen élénkítenék a sport élet.

Soraink végén is üdvözlöljük a feladatát oly szépen és sok irányban betöltő Debreczeni Torna-Egyesületet.

Kuskó István,
A „K. A. C.” titkára.

A debreczeni tornaegylet január 11-én az «Arany Bika» szálló disztermében zártkörű tánczvigalmat rendez. A tiszta jövedelem a felállítandó önálló torna-csarnok alaptőkéje javára fog fordíttatni.

KORCSOLYÁZÁS.

Frey Lipót és neje,

a budapesti korcsolyázó-egylet jegén.

Jan. 6.

Hogy a vasárnapra hirdetett nagy jégproductió elmaradt, mi is az influenzás híreknek kezdtünk hitelt adni, vizkereszt ünnepén azonban szerencsésen megérkeztek a bécsi jégkirály és művészetben méltó házas-társ. Az egyleti hatalmas jégmező minden oldala a nézők ezreitől tarkállott; az emelet salonját, a buffetet, a melegedőt és elől a sétányt a legmagasabb és legszebb társaság foglalta el. Benn a pályán legjobb korcsolyázónőink és művészeink élénk kíváncsisággal várták, vajjon mutat-e Frey ujját? tanulhatnak-e újra tőle? Végre d. u. 4 órakor festői lengyel jég-costumben (setétkék testhez álló huszárkák és sapkák, fehér bársony prémmel) harsogó zene és éljenek között felvonulának.

Nálamnál kompetensebb tollra bízván Frey összes jégfiguráinak összehasonlító kritikai bemutatását, nekem

csak annyit szabadjon kijelentem, hogy kivéve a nagy mond figurát (erős nekirohanással sarkok összetartása és a lábfejek derékszög tartásával belső és külső változtatott spirálok) minden gyakorlatát bátran utánózni tudjuk. (Földvárynk ezt is, ha nem is óriás de gyönyörű arányokban.)

Entrejukat együttes változtatott kisebb ivezésekkel és komplikált körökkel kezdték; ezekből lassan átmentek a szelid neki futásokból alakított «divorçon» figurákba. (Ezt a nevet én adtam annak az athletikusan szép alakzatnak, melynél nekifutás közben dupla kézfogásból külső lábakkal egyenes hosszú vonalban hátra futást és utána az elváltást úgy kell eszközölni, hogy a pár a jobb és balról neki eresztett merész hátsó spirállal újra egyesüljön. Egyesülés után mint elől, elegans finálénak még vagy 6—7 métert lehet — mint a kezdetnél — szembe állva dupla kézadás mellett egyenes vonalban bal és jobb külső lábakkal hátra haladni.)

Első pihenőjük után 3-féle mazurkát mutattak be, melyek közül legszebb volt a külső hármassokból alakított; a Jacksen (javított Frey) és a Curtis-féle waltzerekben most is merész és gyors szökésekkel tűntek ki. Frey solo productiói közül a nagy külső és belső spirálok imponáltak, föltétlen elegans testtartás és merész lehajlásaival, hátsó spiráljainál sokszor lágyan érinté a jeget. A «Cadét» ugrásokat ez idén már waltzerszerű ütenybe szedte és végezte egy nagy mond halál ugrás- és a guguló egy-lábos pörgéssel.

Együttes neki futásaik közben bámulatos nyugodt tartást és villámgyors elváltásokat láttunk; különösen szép volt az átkarolva végzett hátsó spirál, és az elváltó ellentétes körök. A «masch» és a «csárdás» lépéseket keresztezték fogásból igen kedvesen csinálták.

Frey és neje, a mint tőlök örömmel hallottam, még jó egy hétig vendégeink maradván, igen természetesnek találtam, hogy minden figuráikkal nem rukkoltak ki az első napon, birom azonban ígéretüket, hogy új alakzataikat a Herkulesnek technice leírva is szívesen rendelkezésére bocsájtandják.

In natura pedig bizonyára ambitionáljuk magunknak, hogy eltanuljuk jeles maestróinktól.

B. P. Gy.

Pápai korcsolyázó-egylet

A pápai korcsolya-egylet az 1889/90. évadra is megalakult még mult 1889. évnovember utolsó napjaiban; az alakuló gyűlésen megválasztattak elnökül: Barthalos István ügyvéd, alelnökül Körmeny Béla, jegyzőül: Battenberg Lajos, pénztárnokul: Hanauer Zoltán, és választmányi tagokul: Dr. Erlitz János, Bottka Jenő, Löw Vilmos, ifj. Kunte János Pántz Alajos, Sza'ó Ágoston, Vaszary Béla és Koller Kálmán urak.

Az egylet tagjainak száma ezidő szerint körülbelül 80-ra rug, és mesterséges uton — mintegy 300 méter távolságban levő Tapolca folyó vize ráeresztése folytán előállított mesterséges jégpályánk meglehetősen jóságánál fogva kellemes élvezetet nyújt a korcsolya sport üzdi-nek; s hogy egyletünk nemcsak jégpályáján él és működik, megmutattuk ez évben is, mert már harmadik évben tartatik kizárólag az egyleti tagok rendezősege mellett az egylet javára farsangon tánczvigalom.

A pápai korcsolya-egylet részéről:

Körmeny Béla
e alelnök.

— **A pápai korcsolya-egylet tagjai** az egylet pénztára javára január 18-án Pápán az «Arany Griff» szálloda disztermében zártkörű tánczvigalmat rendeznek.

— **Debreczenben** két jégpályán folyik a korcsolyázás: a nagy erdőn és a Szikszay-féle jégpályán.

— **A győri korcsolyázó-egylet** már egy sikerült jégünnepélyt rendezett a télen.

— **Nagyváradon** a korcsolyapályát Rátka y Józsné tanár rendezte be, a ki a nagyváradai sportélet lelke. Most is dicsérik az általa gondozott jégpályát.

— **A szegedi korcsolyázó-egylet** közelebb sikerült jégünnepélyt rendezett: a rendező bizottság élén Weiner Miksa, Kovács János, Pókay Elek és Hevessy Kálmán állottak.

— **A budapesti lövészegyesület** jégpályáján vasárnap korcsolyaversenyt rendeztek. A juniorok versenyében Bayerl József, a páros versenyben Waisz Adél és Horn Imre, a sikversenyben ifj. Dáni Nándor, a hátrafutásban Köpeczi Bocz József, a nagy akadályversenyben Alkér István hódítottak el a verseny pálmáját.

VADÁSZAT.

Nagy vadászat volt december végén báró Orczy Béla miniszter ujszászi uradalmában. A vadászatokon maga a miniszter is végig részt vett. Összesen 45 drb nyulat és egy rókát lőttek. Vadászat után Kállivoda Ede tisztartó házánál lakoma volt.

Vadászat a fiumel kormányzónál. Zichy Ágost gróf kormányzó f. hó 9-én Fiuméből a «Polyhemus» és «Hecla» angol hadihajók parancsnokaival három napi vadászatra zalamegyei birtokára, Bellatincre utazott.

Kocza-vadász.

«Az áldóját! Ez aztán a lövés! Épen a szivén ment keresztül! Csak az a baj, hogy nem a nyul, hanem a — kutyám!»

VELOCIPÉDEZÉS

Philipovich Emil velocipéd-bajnok.

(Arczképpel.)

Magyarország egyik legkiválóbb velocipédistáját az ifju Philipovich Emilt mutatjuk itt be olvasóinknak «írásban és képen.» E derék fiatal sportsman rövid idő alatt oly gyönyörű eredményeket ért el a sport terén, hogy sok korosabb athléta méltán megirigyelhetné diadalait.

Született Sabácson 1868. jun. 17-én. Atyját korán elvesztvén, anyjával Budapestre jött, hol tanulmányait most végzi, mint II-od éves gyógyszerész. Kis korában sokat gyengélkedett és betegeskedett, miért is még a tornázást is megtiltották neki. Csak az 1883-ik évben, midőn velocipédezni kezdett, gyakorolta magát ezenkívül a tornázás, uszás, gyaloglás, és korszolyázásban, edzvéen tagjait az általa igen megkedvelt kerékpározásra. Hogy ezen gyakorlatoknál eredménye is volt, a következő adatok legjobban bizonyíthatják:

Az 1883. év óta 25 versenyben vett részt. Velocipédezésben 12-szer nyert első díjat, 9-szer másodikat és 2-szer harmadik díjat. Ezenkívül uszásban egyszer lett első és egyszer a második helyet biztosította magának.

A 25 verseny győzelme közül 1889. év október 5-én vitta ki magának a «bajnoki» czímet a hegymászásban kerékpáron (Erdélyben.)

Ezen kívül velocipédjén beutazta Magyarország legtöbb vidékét, Stajerszágot, Karinthiát, Felső- és Alsó-Aus-triát, Csehországot, Badent, Pfalzot, Elzász-Lotharingiát, Westpháliát, Poroszországot, és Németország még több kisebb fejedelemségét, ezenkívül Felső-Olaszország és Franciaország se maradt ki utazásaiban. Eddig 22,062 $\frac{1}{2}$ (huszonkétezer hatvankét és fél) kilométert tett meg velocipéden!

Huszonegy éves korában ily sport-mulittal még nem birt magyar athléta s ily mult méltán följogosíthat a reményre, hogy Philipovich még számos diadalt fog aratni a magyar névnek a sport terén.

TURISTA-SPORT.

Teleki Samu graf, Magyarország legelső turistája, a kit mint Afrika-utazót Livingstone és Stanley-vel egy társaságban emlegetnek, közelebb ismét nagy expedíciót rendez Afrikába. A ne-

mes grófnak szerencsés utat, de még szerencsésebb visszatérést kívánunk.

A Kárpát-egylet budapesti osztyála a télen felolvasásokat tart az akadémia egyik termében a magyar turistaság köréből.

ATHLETIKA

A kolozsvári athletikai-club

nevezetes választ. gyűlést tartott decz. 31-én. Becsületbi róságát a f. évre megalakította. Versenyek rendezésére bizottságot küldött ki. A tagdíj hátralékosokra a közgyűlés határozata nyomán kimondotta, hogy kik tagdíjaikat jan. folyamán be nem fizetik, törli a tagok sorából és

neveiket mint kötelességeiket nem teljesítőket évkönyvébe felveszi. Jegyzőnek megválasztott Löw Dezső. A télgyakorlatok rendszeres menetére nézve több rendbeli intézkedés tétetett. A választmány elismerését fejezte ki Borbély Györgynek páratlanul álló kerékpár körutjáért és emlékül ezüst érme szavazott meg. Továbbá jegyzőkönyvi elismerést és ezüst érmet szavazott Istvánfy Gyula urnak, ki az egyleti év folyamán 117 napot áldozott turistikai tanulmány-utrá és 3475 kmmrel a magyar haza nagyobb részén és annak határain túl is több irányban tett érdekes kirándulásokat. A gyaloglók közül Kiss Ferencz orvosnövendéknek ki 2221 kmmrel Erdélyt tanulmányi czélból körül gyalogolta, választmányi elismerést és ezüst érmet szavazott meg. Szakáts Lajosnak, ki 2834 km. nyári training után a 110 kmteres versenygyalogláson oly szép eredményt ért el mint II-ik beérkező, ezüst érmet szavazott meg. A választmányi elismerések e jeles turisták részére a club nemsokára sajtó alá kerülő III. évkönyvében is megörökíttetnek. A tárgysorozat folyamán a választmány kimondotta, hogy márcziusra egy turistikai utmutató könyvet ad ki Erdélyről, hogy tagjai valamint a királyhágón tulrót a club által ide vonzott sportsmaneknek Erdély viszonyainak több iránybani megismerését megkönnyítse. A könyvhöz már eddig összegyűjtött anyag kiegészítésére szükséges adatok beküldésére a választmány a megyei főispánokat is felfogja kérni. A club azonkívül még több egyleti ügyet intézett el.

Kuszkó István,
titkár.

A Kolozsvári Athletikai Club V. közgyűlése.

Kolozsvár, decz. 17.

Ma este tartotta a club a tornavivó épület tornatermében évi rendes közgyűlést. A gyűlést vezető Kővári Mihály alelnök előadta, hogy br. Jósika Lajos excellentiája akadályoztatása folytán teljesíti az elnöki tisztet. Üdvözölte a nagyon szép számban egybegyűlt athlétákat s osztatlan figyelem és többször megújuló lelkes eljenzés között mutatott reá elnöki megnyitó beszédében a club működésére.

Hangsúlyozta, hogy az athletika eszköz, magas szellemi és erkölcsi czélok elérésére. Az iskolákon keresztül ment ifjak megszerzik a tudományos miveltetés elemét, de az élet viszontagságaival való megküzdésre s az élet viharok közötti helytállásra szükséges férfiaság fő attributumait a munkabíró testi erőt, az önbizalmat, lovagiasságot, jellemességet rendszerint nem hozzák magukkal.

Az athletika, a mi felfogásunk szerint ennek a hiányos nevelésnek kiegészítésére van különösen hivatva.

Fejleszteti és edzeni a testet, hogy a szellemi tevékenység szabadon folyhasson; a testi ügyesség elsajátítása által beoltani az önbizalmat, önérzetet; érintkezés által éleszteni az egymás iránti előzékenységet, tiszteletét és s kölcsönös megbecsülést s a mi legfőbb, ápolni a feddhetetlen magaviseletet, szilárdítani a tiszta karaktert; — ez az, ugymond, mit az athletika által mindenkifelelt elérni akarunk.

Vázolja ezután a club munkában gazdag évét; általánosságban rá mutat, mikép igyekezett a club nemes feladatát minden irányban teljesíteni.

A club szakszerűen üzi a sport mind ama nemét, mely a testi erő és ügyesség fenntartására és fejlesztésére alkalmas. Örökdi, hogy tagjai csak feddhetlen egyének legyenek. — Becsületbiróságával az oknélkül való párbajozást korlátolja s az arra nem érdemest az erkölcsi megbélyegzéstől megmenti. Ez a kerete a club munkásságának. — Rámutat azután a részletekre. A club mindennap gyakorlatokat tart. A kirándulási kedvet annyira élesztette, hogy a tagok egy nagyobb része folyton gyalogol a nyári szünidők alatt. Az erdélyi turisztika előmozdításában a club előljárt. Nemcsak tagjait, hanem a királyhágon tuli sportsmaneket is nagyszámban nyerte meg Erdély beutazására. Számos cikk, sőt könyvek irattak ezek által Erdélyről, melyek különleges viszonyainkat előnyös színben tüntetik fel. 120 km-es bajnoki versenygyaloglása olyan eredményt mutat fel, milyen a hazai sportéletben második alig van. Viadalainkban a részvétel nőtt, az eredmény fokozódott, kerékpár versenyek terén a hazai erőknél is módot nyújtottunk a mérkőzésre. Kerékpározóink a budapesti orsz. versenyen is [sikerrel mérköztek.

A club becsületbiróságának határozatát vidékről is számos esetben kikérték. A clubban határozatot 1 esetben hozott, irányító tanácsadással ezenfelül többször szolgált.

Felemliti azután, a club tagoknak társadalmi téren való működését. Ünnepek kivételénél testületileg működnek közre, az önk. tűzoltóságban tömegesen dolgoznak s nagyjából vezetői szerepeket visznek.

A sport irodalom terén működő club tagok száma egy diszes csoportot tesz ki. Buzgó munkásságuk kiterjed a testi nevelésre a gyermek-kortól a

férfi korig. Cikkek egymást követik a hazai összes sport lapokban; irányt. utmutatást adnak a testgyakorló egyesületeknek a sport terén a helyes és gyakorlati haladásra. Eszméik és elveik diadalra jutnak, elfogadásra, követésre találnak. Elnök örömmel mutat reá, hogy ez irók egy nagy részét a club nevelte. A club példája követésre talált a vidéken is. Szászvároson, S.-Sz.-Györgyön testvéregyletek alakultak s vannak alakulóban még több városban is. E sokoldalú munkásságot a club tagjainak példányos szerű szorgalma vitte keresztül, kik nem riadnak vissza semmi munkától, semmi fáradságtól ott, a hol a club jóhírre ragyogóvá tételéről van szó.

Az itt nagyjában vázolt gyönyörű megnyitó beszéd után a választmánynak a működést minden irányban ismertető részletes jelentése olvastott fel. 55 új tag lépett be a lefolyt évben. A kilépettek és eltávoztak után 21 tag szaporodás mutatkozik. Gyakorlatokat 204 órán tartott a club, melyen összesen 3359 tag vett részt; átlag egy-egy órán 16. A mindennap folyó gyakorlatokról névszerinti nyilvántartást vezetnek a napi biztosok, s így az állandóan gyakorló tagok száma 30-at tesz ki, kik között Gidró Gergely, Nyerges Zsigmond csaknem minden órán részt vett. A gyakorlatok iránt vidékről is érdeklődtek. A club alelnöke Kővári Mihály minden órán felügyelte a művezetők, napibiztosok működését. Házi viadalk jól sikerültek. Az athlétikai játékok közül a labdázás s más testedző játékok élénken ülettek. Versenyek és viadalk eredményeiről gazdag adatokat tár elé a jelentés. Kirándulások végpontja Páris, Slavonia és Románia, melyeket kerékpáron érintett Borbély és dr. Istvánfi, 15032 kmtr tettek meg társas kirándulásban a kerékpározók. Négy nagyobb tourokat tett gyalogló 6793 km. gyalogolt be. Ezek között Kiss Ferencz 2221 km.-rel Erdélyt teljesen körül gyalogolta. Szakács Lajos 2934 km. training utat tett meg. A választm. jelentés beszámolót ad a város szívésségéből nyert gyakorló és verseny pályáról. A jelentés eljenzéssel vétetett tudomásul. Elnökök, titkár, pénztárnok és a választmányok a kiváló munkásságért jkvi köszönet szavatolt. A számadások szerint 1197 frt. 18 kr bevétel. 1193 frt 32 kr kiadása volt a clubnak. Az előirányzat megállapítása után választások következtek. Választmányi tagokká megválasztottak br. Jósika Gábor, dr. Haller Károly, Göllner Béla bajnokjelölt Albach Géza, Nyerges Zsigmond, gr Teleki László, dr. Rózsahegy Aladár, Szakács Lajos. Számvizsgálóknak: B. Krémer Sámuel. Bartha Gergely, Ambrus Miklós. Ezzel a gyűlés véget ért.

Kuszkó István
titkár.

Az erdélyi nagy versenygyaloglásról.

(A kolozsvári atletikai club okt. 8-án tartott versenyéről.)

Torda és Szászváros között van 120 klmnyi tér. Itt versenyeztek harmadszor az erdélyrészi vándor bajnokságért, hölgyek díjért s a club érmeért (az első Marosvásárhelyig volt a második Beszterczéig). A feltétel egyik pontja az, hogy ha a tért az első 16 órán belül begyalogolja, ezüst helyett arany érmet nyer. Az első «bajnok-gyalogló» Kolozsvár János lett 18 órával, a második Mosóczi Sándor 17 órával, a harmadik Szkalcsy Lajos 15 órával.

E versenyeket évenként egyszer rendezzi a club, rendszerint estétől reggelig az őszi hűvösebb éjszakákon. Érdekes tapasztalatokat tehet, a ki egy ilyen versenyt végig kísér. A győzelemre siető megroccolt testének hogy kunyorál egy kis zsidó pálinkát az utszéli csárdából, aztán a kőhalomra dől aludni de a győzelem ösztöne hamar felrázza onnan, a club titkára

megy utána gyalog is, kocsin, váltott lovakkal, majd lóháton végre vasuton, mégsem éri utol. — A második verseny győztese már 20 klmnyire mint dobálja le magáról a ruhadarabokat az ut szélére s egy szál vizes ingben hajadonfőt siet a célhoz.

E legutóbbi gyaloglást velozcipéddel kísértük végig s a végin ugyan neki hajtottunk, hogy hamarabb be ne érjenek a bicyclistáknál. A nyolcz v. gyaloglót négy bicyclista követte. Az ut a Keresztesmezőn, majd a Kenyérmezőn vitt keresztül. A club intézkedéséből a helységeken ugynevezett tanyák várták a versenyzőket s étel ital nemüvel erősítették. De a helységek e vidéken ritkák s kivált hajnalban már közeledve a célhoz, éhség és szomjuság győtorzte őket, vizet is csak a Maros vidékére borult sűrű ködből nyelhettek; egy utszéli kidőlt-bedőlt oldalú pajtából kakas kukorékolása vitt a sejtelemre, hogy embernek is kell ott lennie: egy nyomorult oláh pár tanyázott benn. Megvásároltam a kenyereket, mely törökbuzából, zabból s több efféléből lehetett sültve, penészes volt és olyan, mint a kőpor. Vette és a tikkadásig nyelte a mindig előljárt Szka l s z k y a többit az országot szélire raktam, hogy jusson a társaknak, egy darabbal magam ültem a bicyclire s rágtam Szászvárosig.

A derék első után alig 4—5 perczezel jött a cél felé Szka k á c s Lajos ugyancsak derék poszczióban, megható látvány volt, mikor a cél előtt tíz lépéssel találkozik az ott várakozó édes anyjával, előbb megcsókolja. aztán célhoz jut. A hölgyek díját édes anyjától nyerte meg cél előtt, mely díj elég számot tevő.

Érdekes észrevételeket s összehasonlításokat lehet tenni az erdélyrészi eddigi három bajnokgyaloglónak versenyjárási stílusa között.

Kolozsváry János kis törpe zömök ember, egészében tömött, de főleg lábait erősítette volt meg a sok járás traininggel. Testtartása egyenes, s kivált futásnál csinos. Gyaloglásnál irtalmatlan kiméletlenséggel csapdossa lábát a földhöz, inkább a sarkára lépve, s kigyőzött a láb viszi a fő szerepet.

Mosóczi Sándor élet-halálra megy a dícskoszoruért egyszer, többre nem számít. Neki a tüdője erősebb. Derék szál ember, a közönségesnél magasabb, de széles vállu. V. járása nem kifogástalan csinnal megy. Nagy erővel rohan ki, lába botorkál, keze hadonáz, derekát is mozgatja s különösen karjának és vállának tervszerű elődobálásával segít magán a menésben — azt mondja, hogy egy angol sport könyvből tanulta, — lehet, hogy praktikus s neki használ is, nem lehet rossznak mondani, a mennyiben igénybe veszi minden porcikáját s így a fáradtság megoszlik — még a hajszálára is; de nem elég izléses. Nála is nagy az ambíció; de róla azt mondhatnók, hogy ő a vállalival gyalogol.

Nunc venimus... Szka l s z k y Lajos, termetre a kettő között áll, de vékony, szikár, szőke; semmi jel nem mutat még közönséges athlétságára is, csak saszzerű orra látszik, szeme villog s szájából szellem jő ki. Az ő gyaloglásánál sem a láb sem a tüdő, sem a váll nem visz főszerepet, ezek ereje nála a lélekben van összpontosítva, ő a lelkével megy; nem is megy, csak halad, mint a kifeszített szárnyu fecske a levegőben. Ő a K. A. C. 120 klméteres bajnokgyaloglja az idén.

Borbély György

Vivó-versenyek.

Gróf Vay Lajos vivómester tanítványai ez év márczius 15-én vivóversenyt rendeznek melynek intézését Vay gróf vállalta el.

Felkéretnek tehát az ország gentlemanjei, kik ezen versenyen közre akarnak működni mint versenyzők, hogy nála (Ferencziek bazár II. emelet 10. ajtó) jelentkezni sziveskedjenek.

A verseny-programm a következő:

1) Bemutatás. Részt vesz benne az előirt tresben, minden közreműködő.

2) Kezdők vitőr versenyé. Részt vehet minden gentleman, ki egy idénynél tovább ezen fegyvernemmel sportot nem gyakorolta. Három díj: tisztelet tárgyak.

3) Kezdők kardversenyé. Ugy mint fent a törmél. Három díj.

4) Haladó tör vivók versenyé nyitva minden gentleman számára. Három díj.

5) Haladó kard versenyé. Nyitva minden gentleman számára, kik két éven tul nem gyakorolták ezen fegyvernemet. Három díj.

6) Szabad verseny. Részt vehet minden gentleman, minden korlátozás nélkül, jelezve hogy mennyi ideje üzi ezen sport-nemet. Három díj. Az első díj csak három versenyző kiállításával, a 2-ik öt versenyző, s a 3-ik hat versenyző közt osztatik csak ki.

A részletes programm márczius 4-én adatik ki.

Tét 5 frt február 15-ig, ezentul mártius 1-ig bezárolag 10 frt. Bánat nincs. A bevétel verseny-költségekre és díjakra forditatik.

Gróf Vay Lajos

az egyetemi athléta club okleveles vivó tanára.

Jósika Lajos bárót a kolozsvári athlétaikai club érdemes elnökét ő felsége az aranygyapjas renddel tüntette ki, a mi az uralkodói kegynek legritkább nyilvánulása.

A pécsi athléta bál a rendezőség újabb megállapodása szerint jan. 25-én azaz szombaton tartatik a «Hattyu» termekben. Az izléses meghívók a napokban küldették szét, ugyszintén lázasan tolynak az előkészületek a jelmez és álarczos bál rendezését illetőleg is. A zenét a katonazenekar és Farkas Sándor népzenekeara szolgáltatják. A „Hattyu“ termé igen izlésesen lesz diszitve szines szövevvel és athléta jelvényekkel (kard, vivőkesztyük, sulyok, kerékpár stb.-vel.) A kertészeti munkát Novotarszky jóhírű műkertész végzi; szóval a legmeszebb menő intézkedések tétettek, hogy athlétaink jelmez és álarczoshálja a farsang fénypontja legyen. A közön ség kényelmére való tekintetből páholyokra már most előjegyezhetni Egy Dezső urnal a club titkárjánál.

A pozsonyi vivóegylet sikerült estélyt adott farsang első napján, a rendezés élén dr. Pekovich Sándor egyleti elnök állott.

CSÓNAKÁZÁS.

A mult év regatta története.

agadt a vitorla, feszültek a karok, mig be nem borította a hideg jégkéreg a Dunát, Tiszát, Balatont és Fertőt. Duzzadt a férfi erő, sarkalt az ambíció s a lelkesedés melege öntötte el a regattista sziveket. Most mind ennek vége! A vitorlák bevonattak az evezők pihennek s elkövetkezett az idő, a midőn leszámolunk csónakázó-egyleteink mult évi működésével. S legelőször is a legelső (mert legtevékenyebb) magyar regatta-egyletnek a «Neptun» budapesti evezős-egyletnek évi jelentésével foglalkozunk s fölkérjük az ország többi csónakázó egyleteit, hogy évi kimutatásaikat szintén közöljék a nyilvánossággal.

A „Neptun“ története.

A „Neptun“ évi jelentését nagy gondnal állította össze, leírja ebben mult évi gazdag működését, melyből egyelőre a következőket közöljük, de még több ízben vissza fogunk rá térni.

Az 1888—89-iki egyleti évet 2 tiszteletbeli, 5 alapító 3 pártoló és 35 rendes t ggal kezdtük meg. Az év folyamán belépett 1 alapító, 12 pártoló és 11 rendes tag, ellenben kilépett 1 pártoló és 6 rendes tag, úgy, hogy a jelenlegi létszám 2 tiszteletbeli, 6 alapító, 14 pártoló és 40 rendes tagot tesz ki. E szerint a tagok száma az idén is örvendetes módon szaporodott.

Január 1-én volt az első evezés, november 8-án az utolsó.

Mint örvendetes tényt jegyezzük fel, hogy az idén még több hajó indult mint tavaly, amennyiben a mult

összes bevételek 3737 frt 45 krt tettek ki, az összes kiadások ezzel szemben 3616 frt 77 krra rugtak, úgy, hogy az év végén 90 frt 70 kr maradt a pénztárban. Ezzel kapcsolatban, mint örvendetes tényt említjük fel, hogy Gregersen G. ur számláját teljesen törlesztettük.

Vagyoni állapotunk a következő: 7761 frt 80 kr. vagyonnal 800 frt teher áll szemben, ami 6961 frt 80 kr. tiszta vagyont eredményez.

A jövő évre szóló költségvetés kapcsán azon indítványt terjesztjük a tisztelt közgyűlés elé, hogy a helyi hajókra szóló bérletjegyeket jövőre is egyleti költségen méltóztassék a rendes tagok számára beszerezni.

Költségelőirányzatunk megállapításánál minden előrelátható szükségletre figyelemmel voltunk és mégis 559 frt 70 kr. készpénzmaradványt irányozhattunk elő.

ASSEF MIHÁLY orosz dragonyos főhadnagy, ki lóháton Luhenytől (Oroszország) 30 nap alatt utazott Párisba. (Delton párisi fényképész főlvétele után).

évi 919 hajóindulással szemben működési naplónk az idén 1031 hajóindulást mutat fel.

Az evezési évad megnyitása előtt hajóállományunkat jó karba hozattuk és evezőkészletünket a szükséghez képest kiegészítettük.

Hajóállományunk két új hajóval szaporodott: a Clasper-féle kormányos nélküli versenynegyessel és a James-féle kétevezős belvillás hajóval. Ez utóbbi fiatalabb erők kiképzésére és vitorlázásra is használható, tehát régi hiányt pótol.

A magánhajók száma is megsaporodott egy versenykiffl, melyet Stettner László tagtársunk hozatott Clasper londoni cégtől.

Pénzügyi helyzetünket illetőleg jelenthetjük, hogy az évet 12 frt 48 kr. készpénzkészlettel kezdtük meg. Az

A lefolyt évben 10 választmányi, 6 tagfelvételi és több bizottsági ülést tartottunk, azonfelül volt egy rendkívüli közgyűlésünk is.

Rendkívüli közgyűlésünk tárgyát a kormányos nélküli versenyhajó szállítási költségeinek megszavazása és mikénti fedezése képezte.

Versenyhajóinkat az idén nem Fiumén, hanem Hamburgon át szállítottuk haza Angliából. Clayton és Schutt-leworth angol gépgyáros cég budapesti képviselőse ugyanis volt szives megengedni, hogy hajóinkat az ő angolországi gépszállítmányával együtt, egy kocsin szállíthassuk Budapestre. E kedvezménynek köszönhetjük, hogy hajóink olcsóbban és gyorsabban lettek szállítva, mint tavaly. Fogadja nevezeti cég egyeletünk irányában tanúsított jóindulatáért hálás köszönetünket.

Az évad befejeztével megkezdjük rendes heti társas-összejöveteleinket, melyek az idén is igen látogatottak voltak. A tél tolymán táncmulatságot is rendeztünk, melynek eredményével minden tekintetben meg lehetünk elégedve.

Az evezőévad kezdetét és végét szokás szerint csoportos kirándulással és társasvacsorával ünnepeltük meg.

A juniusi nagy versenyek után, a kivivott győzelmek öröme, a margitszigeti vendéglőben diadalmi lakomát rendeztünk, mely a legjobb hangulatban folyt le.

Több hazai és osztrák társaság tagjain kívül több külföldi egyesület tagjait is volt szerencsénk vendégül fogadhatni. Különösen a drezdai «Germánia» három tagjának és az amerikai Harvard-egyetem öt tagjának látogatását tartjuk felemlítendőnek. Utóbbiakkal csónakjainkban több kirándulást is tettünk, és így megismerkedtünk azzal a stílussal, melyben a Yale-egyetem elleni nyolcvevőzős matcheiről híres havardiak evezni szoktak.

Azt hisszük, fölösleges mondanunk, hogy mindent elkövettünk, hogy vendégeink itt tartózkodását kellemessé tegyük.

És most az egyesületünk jövőjére felette fontos ügyről kell önöknek jelentést tennünk.

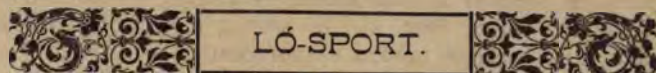
A Margitsziget felügyelőségétől átiratot kaptunk, melyben felkér, miszerint épületünket 1890. évi január 1-ig távolítsuk el, mert e kis szigetnek általunk elfoglalt része más célokra fog használatni. Valóban nagyobb csapas nem érhetné egyesületünket, mintha e szigetről el kellene távoznunk és azért késedelem nélkül folyamodványt nyújtottunk be József cs. és kir. főherczeg ő fensége központi igazgatóságához aziránt, hogy legkegyelmesebben engedélyezni méltóztassék, hogy épületünket a sziget valamely más részére állithassuk fel. Folyamodásunkra a magasabb leirat még nem érkezett ugyan meg de aggodalmainkon könnyít az a remény, hogy ő cs. és kir. fensége a férfias testedző sport mindenkor lelkes pártfogója, kinek végtelen nagy kegyeinek köszönhetjük eddigi fenállásunkat is, most sem fogja egyesületünkől megvonni legmagasabb jóindulatát.

Már tavaly is foglalkoztunk a dress megváltoztatásának kérdésével, de akkor azt csak félig oldottuk meg, amennyiben csakis az evezésnél használandó egyenruhán változtattunk, de meghagytuk a czélszerűtlen és izléstelen régi viseletet a szárazon. Ezen akarunk változtatni, midőn indítványozzuk, mondja ki a t. közgyűlés, hogy a szárazon a következő egyleti dress kötelező: fehér flanell sapka kék csillaggal a tetején, fehér evező tricot-ing, hosszú sötétkék posztónadrág, sötétkék harisnya, világos mázolatlan félcipő, sötétkék, a mellen kétsoros öt-öt sárgaré-gombos posztókabát.

Áttérve ezek után egyesületünknek a versenyekben való részvételére, örömei honstatáljuk, hogy három helyen is versenyeztünk és mindenütt becsülettel megálltuk helyünket, sőt többször győzelemre is vittük egyesületünk színeit.

A temesvári csolnakázó-egyesület január 21-én Temesvárott a vígadó termeiben zártkörű regatta-bált rendez.

A yacht-sport Franciaországban. Franciaországban jelenleg 1049 yacht van, amelyek részben vitorlások, részben pedig gőzerő által hajtatnak. Ezen kimutatásba nem foglaltatnak bele a kisebb vízi járművek, amelyek száma pedig nagyon jelentékeny. Ezen 1049 yacht közül 337 gőzerő által hajtatik, összes hordképességük 11.165 tonna; 712 pedig vitorlás és hordképességük 8.970 tonna. Vagyis összesen 20.133 tonna. E 1049 yacht 26.395.000 franc-nyi tőkét képvisel.

A lovak rendkívüli képessége.

I.

Egy angol betyár paripája.

Dick Turpin egyike volt azon öreg tolvajoknak, kik nagy hírnévre tettek szert, és kiknek tetteleire való visszamemlékezés ma is él a nép ajkán. Ő a múlt század elején élt, 1737-ben dicsőségének tetőpontján állott, egy kanczát birt; melynek neve Block Bess volt, s mely oly fekete volt, mint a holló, e kancza apja arabs mén volt, anyja angol telivér kancza. Block Bess rendkívüli gyorsasággal ritka szívósságot egyesített magában és rendkívüli erő felett rendelkezett, akadályok átugrásánál felülmulhatlan volt.

E kiváló ló tulajdonait Turpin becsstelen üzletemél saját hasznára kizsákmányolta. oly annyira, hogy Turpin, ha, ami többször megtörtént, tolvajlással vádoltatott, képes volt oly alibit kimutatni, hogy lehetetlenné lett annak feltevése, hogy a büntett elkövetésekor a tett színhelyén lehetett volna. Mindaméltt nagy összeget tűztek ki Turpin kézrekerítésére. Midőn egy este Londonban időzött, valaki elárulta és egy rendőrtiszt két ügynökkel kitűnő felvér lovakon jelentek meg a kitűzött helyen, Turpinnak sikerült egy elrejtett ajtón át elosonni s az udvaron várakozó kanczájára ugrott. Rögtön üldözőbe vették s a rendőrök azon reményben voltak, hogy utolérják; mert tudták, hogy lova tegnap este már nagy utat tett meg. Az üldözés 1 és fél mértföldig tartott, anélkül, hogy Turpin azzal legkevesbé törődött volna. Egyszerre egy pillanatra megállítá lovát s felkiáltott: «Istenemre mondom, így fogom ezt tenni.» Arra határozta el magát, hogy Yorkba menekül, mely város 20 német mértföldnyire fekszik Londontól. Este 7 óra volt. Turpint Angolország legjobb lovasának tartották, s a veszély oly nagy csábító erőt gyakorolt reá, hogy gyakran szándékosan üldöztette magát, csakhogy a világ beszéljen róla.

— Bátorság barátim — szóla most a rendőrtiszt a két ügynökhöz, emberünk alig két pisztolylövésre van tőlünk, el kell őt fognunk, mielőtt egy mellékuton elmenekülhetne.

Most a pompás hánycsi síkság felé közeledtek s az üldözés érdekessége fokozódott. Turpin lábain nem volt sarkantyú, csupán hangjával serkenté jeles kanczáját, mely mintha felismerte volna urának veszélyes helyzetét mintegy szárnyakon repült tova. A lapály végén egy vámbáz állott s az előtte levő szegekkel kivert vámsorompó elzárta az utat. Az ügynökök kiáltására kiléptek a vámorok és leeresztették a sorompót, de Turpin lovával keresztül ugrott rajta.

Már 6 mértföldet haladtak előre, az ügynökök lovairól csurgott az izzadság s nem voltak többé képesek Block Bessel versenyezni, mely még mindig jó erőben volt.

A legközelebbi póstánál megálltak az ügynökök s más lovakat cseréltek. Turpin ezalatt kissé pihenteté lovát, ekkor egy fuvaros jött elébe, kinek azt mondá:

— Ha barátaimmal találkozol, kik utánam jönnek, mond meg nekik, hogy Yorkban találkozhatnak velem.

Az üzenet megtörtént s az ügynökök haladék nélkül megint nyomában vannak. Itt van! itt van! kiáltják egyszerre és még jobban sarkantyú közé veszik lovaikat. Valóban meg is pillantották Turpint, ki utját folytatá és úgy látszott nem nagyon törődött üldözőivel. Most az éj beállott, s alig tudták a lovat és lovát a sötétben kivenni. Egy órával később észre vették az ügynökök, a mint egy korcsma ajtaja előtt egy pohár sört felhörpöntett. Kérdőre vonták a korcsmárost, hogy miért nem tartotta fel a szökevénynt?

— Nem ismertem — felelte a korcsmáros — sört rendelt, melynek a nagyobb részét lovának adta, aztán egy guineát dobott nekem egy shilling helyett.

Most már 12 és fél mértföld volt hátra hagyva. Turpin, ki a legközelebbi faluban meg akart állani, elősietett s egy kis vendéglő előtt, melyben őt ismerték, két palack pálinkát s egy nyers beefsteket kért, letörölte kancajáról az izzadságot, a két üveg pálinkát egy veder vízbe önté s azzal a ló testét és lábszárait mosta meg, erre aztán körültekerte a ló zabláját a nyers beefstekkel s tova nyargalt, az ügynökök ez alkalommal már majdnem hogy utolérték; Turpin e pillanatban letért az útról és átsapott a mezőre. Nemsokára egy árokhoz érnek, mely aligha átugorható, Turpin megközelíti és szerencsésen átszökken rajta, de az ügynökök daczára annak, hogy ötödször váltottak lovakat és egészen triszeiken ültek, nem kockáztatják a veszélyes ugratást és a 18-ik mértföld hátrahagyása után visszafordulnak, habár még látják Turpint a feljött holdvilág fényénél korlátokon és sövényeken átugratni, már nagyon kételkednek, hogy utol fogják-e érni s felhagynak az üldözéssel. Turpin folytatta utját; a 19-ik mértföld hátrahagyása után megbotlik Black-Bes és elbukik. -- Turpin azt gondolja, hogy kiadta párját, azonban ismét lábra kap s tova iramodik, de testének görcsös rángásai előre híresztelik közeli bukását. Csekély távolságra most már elötünedeznek York város tornyai, Black Bes élénken lélegzik, szemeibe vér tolu, egyszerre megáll, néhány perczig reszketés futja át s a következő pillanatban holtan rogy össze.

E jeles kanca 11 óra alatt 20 német mértföldet 150 font súlylyal a hátán futott be. Angliában e tényt a legrendkívülibb szolgálatnak tekintik, mit ló valaha megtett. A világhírű sportsmann Asbadelston 1823-ban fogadott; hogy ő e távolságot 8 óra alatt belovagolja, de azon kikötés mellett, hogy engedtségék meg tetszése szerint a lovakat választani, a fogadást ugyan megnyerte, de 8 különböző lovat használt. az utolsó 3 német mértföldet az akkoriban nagy hírű Newmarket Heath telivér angol lovon lovagolta. (Geschichte des Pferdes von Dr. Carl Löffler II. B. Seite 206—207.)

Károlyi Gyula grófot, a Magyar Lovar-Egylet érdekes elnökét, kinek arcképét karácsonyi díszszámunkban közöltük, ő felsége a legnagyobb kitüntetéssel tisztelte meg: az aranygyapjas rend lovagjává nevezte ki.

Az idei lóversenyek. A verseny-díjak összege ez évben 292,700 forint lesz, míg 1886-ban félannyi sem

volt. Az év legnagyobb díját, a Szt.-István-díjat 40.000 frtra emelték, most 8000-rel több, mint a bécsi Derby s így a monarchia legnagyobb díjává lön. A kétévés nagy díjáért, a 20,000 frtos egyleti díjért, melynél a kontinensen csak a spaai több, május 11-én fognak futni. Egy új verseny, a háromévesek tenyészversenye (3000 frt), május 8-ára van kitűzve. A nyári versenyek napjait megtoldják egy hatodikkal. Az őszi versenyek nagyobb díjai közül: a hároméveseket 4000 frankra, az Eszterházy-díjat 1000 frtra, a Batthyány-Hunyady díjat 300 aranyra, a kísérleti versenyét 5000 frankra emelték.

Europa legnagyobb versenydíja. A baden-badeni jubileum díjra, mely 56,000 márka készpénzből s egy 10,000 márka értékű arany serlegből áll, 90 nevezés történt, még pedig Magyarországból lovakat neveztek Festetics Taszilo gróf, Péchy Andor, Springer Gusztáv báró és Zichy Béla gróf.

FÉNYKÉPEZŐ SPORT

Műkedvelő-fotografiai kiállítás

A Magyarországi kárpátgyesület budapesti osztálya 1890, évi április hó 20-tól május hó végeig műkedvelő fotografiai kiállítást rendez. Kiállítási helyiségül a Képző-művészeti Társulat (Mücsarnok, Andrássy-ut 69. sz.) első emeleti termeit sikerült megnyernie.

A kiállítás igen érdekesnek és tanulságosnak mutatkozik. A különféle amateur-fényképeken kívül (ideszámítva a táj-, arc- és csoportképeket, valamint a momentképeket is stb.) lesz egy külön tudományos osztály és egy külön osztály a szakfotográfok tájképei részére, végül szintén egy külön osztályban lesznek kiállítva a különféle készülékek, eszközök és szerek. A jelentkezések oly nagyszámúak, hogyha a bejelentés határáig, január hó 31-ig ugyanilyen mértékben történnek továbbra is, akkor a rendelkezésre álló helyiségek szűknek fognak bizonyulni s ezen esetben a rendezőbizottság kénytelen lesz az igénybevehető területet a jelentkezés sorrendje és aránya szerint minden egyes kiállítóra nézve külön-külön megállapítani. Főuraikon kívül résztvesz sok egyetemi és középiskolai tanár, mérnök, orvos, földbirtokos stb. A jelentkezők legnagyobb része képeit díszes, de azért egyszerű keretbe foglalja. A magyarhoni kiállítókon kívül tesületileg résztvesz több külföldi amateur-fotografiai club és több külföldi tudós is. A legutóbbi végrehajtó bizottsági ülésen elhatározott, hogy a program és a szabályok francia és német nyelven is kiadatnak; továbbá gyűjtést indítottak kiállítási érmeik veretésére. Az érem rajznak elkészítését Roskovits Ignác festőművész vállalta el: Ezen célra szánt adakozásokat a kiállítás titkári hivatalához (Budapest, földművelésügyi miniszterium földszint 4. szám a.) kell beküldeni, a hol bejelentő iverk és szabályok kaphatók és ugyanide küldendő be a térdíjak is.

A diva a turfon.

Sport-novella.*)

Írta: Porzolt Kálmán.

— Homicskó Athanáz eredeti rajzával. —

A nagy tribune tele volt közönséggel; a főúri világ, mint a lapok tudósításai említeni szokták, teljes számmal volt képviselve.

Már a negyedik futamnál tartottak midőn Olga férjével a versenyre ért.

Olga boldognak érezte magát, rég nem volt hozzá férje oly gyöngéd, mint ma, s a szerencsétlen asszony szívét egy percze elfogta a remény, hogy hátha megváltozhatnék sorsa? De ábrándjai hamar eltűntek.

Géza karonfogva nejét, a lovar-egylet tagjainak fenntartott helyre

vezette, s midőn a société ott levő tagjaival kedélyes be-

szélgetésbe eredtek s nejét jó társaságban látta, azon ürügy alatt, hogy fogadni akar a bookmakernél, elhagyta nejét.

A másik pillanatban már Olga látta, hogy férje mint sélál a gyepon alá és felegy feltűnően öltözött nővel. Tegethoff színű ruha, riktó pirossal diszitve, kék kalap piros tollal: ezek voltak az ismertető jelek, melyekről már távolról megismerte mindenki — az isteni Corát.

Ismerte őt mindenki a szinpadról, s a szinpadon kívül is — sokan.

Olga zavartan hallgatta, mit körölte vagy hozzá szóltak, s végre felkapta látsővét és a gyepe irányozta, mintha a verseny-futam esélyei érdekelnék.

De szemei elhomályosultak, a jockeyk színei tarka egyvelegbe olvadtak össze, s abból a zsongásból mit se hallott, a mit a bookmakerek lármája s a közönség kiabálása okozott.

A látsövet szeme elé tartotta, de nem nézett az üvegen keresztül, hanem a látső mellett folyton szemmel kísérte férjét, a mint a tribune előtt folyton alá s fel járkáltak.

Látta, mint fordulnak vissza az emberek, a mint a furcsa pár mellett elhaladnak. Látta a mosolygó arczokat, hallani vélte azokat a gúnyos megjegyzéseket, melyeket kétségkívül a primadonna és a gróf viszonyára mondottak.

Hirtelen lekapta szeméről a látsövet s egy mozdulatot tett előre.

Mellette csak egy férfi állott — Béla báró.

— Fázom, kérem vezessen a buffetbe — szólott, s ezzel mindketten a királyi páholy alatt levő kis fülkébe mentek, hol már egy fiatal nőkből és férfiakból álló tár-

saság volt, hogy a hűvös idő hidegét egy pohár oldsherryvel paralizálja.

Olga megkönnyebbülten lélegzett fel, midőn e helyre ért. Mert e hely a lovar-egylet tagjai s ezek családja részére lévén fenntartva, biztos lehetett, hogy itt nem kell látnia azt a nőt, kit lelke mélyéből gyűlölt és megvetett.

Szórakozottsága elmúlt s csakhamar belevegült a megkezdett élénk társalgásba.

Egyszerre háta mögött egy ismerős hangot hall megszóllalni:

— Nyisson ki egy üveg Veuve-Cliquot-t!

Olga hátratekintett, s férjét látta a buffetbe lépni a szinznál.

Olgának egyszerre torkán akadt a szó, arcza vért vörös lett s keze idegesen ököibe szorult.

Lehetetlen volt a társaság tagjainak észre nem venni az a kinos helyzetet, melybe a szegény asszonyt könnyelmű férje sodorta.

Kinos csend állott be az egész társaságban pár másodpercze, mintha mindenki elfeledte volna a témát, a melyről azelőtt társalognak.

Béla báró hirtelen felkapott egy utjába eső társalgási tárgyat, hogy a kinos szünetnek véget vessen, de a helyzeten ezzel sem változtathatott.

Az öreg Kerényi grófnő, a ki kires volt arról, hogy véleményét mindenkiel szemben szabadon nyilvánítsa, félig elfojtott hangon e szavakat ejtette ki:

— Ez már mégis szemtelenség!

— Valóban az — toldotta meg egy öreg báró, — hogy egy ilyen nő ide mer tolnakodni. Hiszen ez a hely a mi számunkra van fenntartva.

S ezzel látható szemrehányó tekintettel fordult Elemer gróf felé, ki tagja volt a jurynek, tehát gondoskodni tartozott volna arról, hogy a szabályok meg ne sértessenek.

A jurynek több tagja volt jelen, de egyik sem érzett hajlandóságot arra, hogy az isteni Corát a buffetből kiutasítsa.

— De kérem szépen — szólott végre egy jury-tag az asszonyok hosszas nógatására, — nem lehet kiutasítani, hiszen Géza hozta ide be.

Olga arczát a szégyen pirja öntötte el, a jeles jury-tag csak most vette észre, hogy minő tapintatlanságot követett el.

— Az annál rosszabb, ha Géza hivta ide, — de bárki hivta volna is, ide közénk belépnie tilos — szólott egy határozott hang s a társaság minden tagja feléje tekintett.

Béla báró volt, — ki azonban nem elégedett meg e szavakkal, hanem felkelt székéről s a buffetier felé ment.

*) A «Sport és szerelem» című novella kötetből.

Pár szót szólott halkan hozzá s ezzel ismét visszatért a társasághoz s a társalgást más témára vitte.

Alig váltottak azonban pár szót, midőn hallottak, hogy Géza gróf poharát meglehetősen zajjal tette le a buffet márvány asztalára

A buffetier ugyanis egész udvariassággal tudtára adta hogy a pezsgőt csak a termen kívül szolgálhatja ki, miután egy jury-tag szigorúan figyelmezteté a szabályok betartására.

Géza gróf ingerült hangon kérdezte e jury-tag nevét, s a buffetier megnevezte Béla bárót.

Erre Géza ökölbe szoritott kezekkel morgott még valamit fogai között s a színésznőt kikísérte a buffetből.

A lefolyt jelenet oly kínos benyomást tett az egész társaságra, mely ismerte az előzményeket s sejtette a következményeket is, hogy mindenki elhagyta a buffet-t és a futamok látványosságában keresett gyönyörűséget.

Olga a jelenet izgalmaitól kifáradva s érezve, hogy férje mily méltatlanul megszegyenitette őt, haza kívánczolt.

Lelkében egy komoly elhatározás támadt, mely azonban nem látszott eltölteni szomorúsággal, sőt szemeiben valami ragyogó tűz villant fel, midőn oda fordult Béla báróhoz:

— Kérem nyujtsa karját és kíséren haza.

Az a ragyogó tűz felvillan erre Béla szemeiben is s karját nyujva a szép asszonynak, gyorsan kisiettek és Olga kocsiján elhajtaták.

Ott volt a turfon az öreg János gróf is, Gézának atyja, s így nem csekély feltűnést keltett abban a kis körben, hogy a fiatal asszony nem apósával kísérteti haza magát, hanem egy idegen fiatal emberrel, sőt épen Béla báróval.

Nem is maradt e jelenet megjegyzés nélkül.

Az öreg bárónő, a ki nyíltságáról volt ismeretes, oda ment János grófhöz:

— Ime, ez a maga munkája!

— Micsoda az én munkám? Nem értem.

— Ugyan ne tetesse magát, hiszen látta maga is ezt a két jelenetet, e két összeillő szép párt. Az egyik pár az ön Gézája, azzal a... azzal a... izével; szépen összeillenek; azt hallottam, elfogja venni feleségül. No, remélem, az esküvőre nem fog meghivni.

— De bárónő...

— Ne szakítson félbe. — Látta azt a másik párt: a menyét meg Bélát? Ezek is összeillenek. Ezeket meg maga szakította szét.

— Hol a fiam? kérdé ingerülten a gróf.

— Épen most hajatott el a kocsiján.

— Az nem lehet, hiszen Géza kocsiján csak most ment Olga.

— No hát akkor annak az izének a kocsiján ment el, hiszen az is az ő kocsija, — szólta élesen az öreg bárónő.

Az öreg büszke gróf arcát haragos pir öntötte el és sietett egyenesen fia lakására.

Sokáig kelle várakoznia, míg Géza gróf haza érkezett s ekkor is két más fiatal ember kísérti őt haza.

Az öreg grófot ez nem látszott meglepni, mintha számított volna rá, hogy Géza harmad magával fog visszatérni.

— Uraim, tudom, hogy önök mi célból jöttek ide, önöket fiam felkérte segédükül, hogy hívják ki Béla bárót. Kérem, semmi ellenvetést! Én tudok mindent, de hiszem, önök is tudják azt, hogy e párbaj lehetetlen. Az én családomnak egyetlen tagja sem ránthat kardot oly nőért, a ki — az egész közönséghez ment feleségül. Az én fiam egyszerűen — megőrült és máról fogva gondnok-

ság alá helyeztetem. Beláthatják tehát, hogy itt párbajról szó sem lehet. Igen köszönöm tehát szíveségeiket.

Oly hangon mondta ezeket a gróf, hogy a két segédnek nem volt mit tenni, mint meghajtották magukat és eltávoztak.

Erre azután kifejlődött apa és fiu közt egy nagy családi jelenet, melynek azonban békés megoldása lett.

Az öreg gróf érthetőleg megmagyarázta fiának, ki már minden köteles örökségét elköltötte, hogy nem számíthat atyja támogatására, ha akaratával ellenkezik.

Gézának tehát nem volt mit választania: vagy mindenben engedelmeskedik atyjának, vagy valahol a külvárosban kivesz egy hónapos lakást és másolással keresi meg mindennapi kenyerét.

Elfogadta tehát az atyja által elébe szabott feltételeket, lemondott Béla báró kihívásáról, mert így legalább remélte a lehetőséget, hogy eddigi életmódját folytathatja.

Midőn János gróf fiával végzett, átment menyé lakosztályába. Kisirt szemekkel találta a fiatal asszonyt.

Az öreg gróf itt is gyorsan végzett.

— Kedves lányom, egy nagy bűnömöt jövők jóvá tenni. E nagy bűnöm az, hogy fiamhoz adattalak apáddal feleségül. Bocsásd meg nekem, de lásd, nem hittem, hogy a fiam ilyen legyen.

E szavaknál valami csillogó pont jelent meg azon a büszke arczon, de a másik pillanatban ez is eltűnt.

— Most jóvá teszem hibámat. Ezentul követheted szived sugallatát: szabad vagy. Fiam el fog válni tőled, ha úgy kívánod.

A fiatal asszony ajkára nem jött egyetlen szó sem, csak szemei égtek csodálatos tüzzel: végre tuláradó érzelmei könyekbe törtek ki s először borult apósa beblére igaz szeretettel.

Regatta-dal.

*Felettünk a kéklő égbolt,
Alattunk kristály folyam
Karcu lapát van kezünkben,
S evezünk vigan bátoran.*

*Mint a szellő reng a légben,
Játszva siklik csolnakunk
S mint pihely a nyarga szélben
Hullám között úgy haladunk.*

*S versenyezve küzdelemben,
Keblünk lázasan piheg,
Sarkal a vágy, izom feszül
S szívünk a gyöayörtől remeg.*

*Szép evezni, ám csak eszköz,
Ha csolnak versenyre kél,
Mert babér, győzelmi serleg,
Számunkra nem igaz cél.*

*Hogy az ifju karját edzze,
S egykor bátran, vakmerőn
A hazáért harczra kelve,
Hogy vijjon tüzzel, égre, hön:*

*Erre, erre jó barátim
Fel. S fenékgig a pohárt:
Soha balsors majd nem éri,
Erőnk meyvédi a hazát.*

Rheuma,

köszvény, lábhasogatás, mell, oldalszurás és hátfájdalmak ellen az annyira kitűnő s approbált

2. sz. turista-szesz

a legnagyobb lelkiismerettel ajánlható. 1 üveg ára 70 kr. és 1 frt

Az 1. sz. turista-szesz

specificum a test edzésére, a hajkihullás és hajkorpa ellen. Mindkét gyógyszer növényi destillátum, s úgy Magyarországon mint a külföldön a legnépszerűbb s leghasznosabb házi szer. 1 üveg ára 70 kr. és 1 frt,

Kapható Budapesten

a városi gyógyszerárban Városháztér.

A budapesti
kereskedelmi és iparbank részvénytársaság
(Andrássy-út 6.) elfogad

betéteket

a legelőnyösebb visszafizetések feltétele mellett és 4%-kal minden levonás nélkül kamatoztatja. A személyi hitelegyletnél 10,000 frtig a tárcza-hitelegyletnél pedig 15000 frtig,

kölcsönöket.

Értékpapírokra előleget ad.

A magyar jelzálog-hitelbank 100 frt névértékű
4%-os

nyeremény-kötvényeinek

legközelebbi huzása már január 15-én fog meg tartatni.

Minden kötvény legalább 100 frttal visszafizettetik s ha ily módon törlesztetett vagy ha arra nyeremény esett is, tovább is részt vesz az összes nyereményhuzásban, *ugy hogy egy kötvényre több ízben is eshetnyeremény.*

1890-ben három huzás, mindig

50,000 forint főnyereménnyel

s melléknyereményekkel.

Ezen kötvények minden állampénztárnál biztosítékképpen elfogadhatnak. Vétel s eladás napi árfolyamon

Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank
Dorottya-utca 6.

Budapesti Hirlap

Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukássi József és Rákosi Jenő.

 30.000 példány

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt., Félévre 7 frt., Negyedévre 3 frt 50 kr., Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes példányok kaphatók minden ujságelárusítónál.

Még december hóban kezdjük meg **Beniczkyné Bajza Lenke** legújabb két kötetes regényének közlését, melyet a népszerű író most ír a „Budapesti Hirlap“ számára. — A regény címe:

„**Tűzben**“

Január 1-vel belépő új előfizetők

a lapot már a karácsonyi rendkívüli számtól kezdve kapják az új regény elejével együtt.

A „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala: Budapest, kalap-utca 16.